

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4028/2020
10.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Војислав Виденовић и Сека Стојановић адвокати из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Бранислав Ђурић адвокат из ..., ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 5206/2019 од 09.06.2020. године, у седници већа која је одржана дана 10.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 5206/2019 од 09.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П 190/2019 од 26.08.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и раскинут је уговор о доживотном издржавању закључен пред јавним бележником у Зајечару, под бр. О-...-2016 дана 29.02.2016. године, између сада пок. ВВ бившег из ... као примаоца издржавања и тужене као даваоца издржавања, те наведени уговор остаје без правног дејства и тужена је дужна да трпи промену уписа код РГЗ СКН Зајечар. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 89.250,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 5206/2019 од 09.06.2020. године, преиначена је пресуда Основног суда у Зајечару П 190/2019 од 26.08.2019. године, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се раскине уговор о доживотном издржавању, који је закључен пред јавним бележником у Зајечару под бр. О-...-2016 дана 29.02.2016. године између сада пок. ВВ бившег из ... као примаоца издржавања и тужене као даваоца издржавања, да уговор остаје без правног дејства да тужена трпи промену уписа код РГЗ СКН Зајечар. Тужилац је обавезан да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 107.250,00 динара у року

од 15 дана од пријема отправка пресуде са законском затезном каматом почев од извршности одлуке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

Од стране другостепеног суда није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правни следбеник сада пок. ВВ бившег из ..., који је у својству примаоца издржавања закључио са својом ванбрачном супругом, туженом као даваоцем издржавања уговор о доживотном издржавању који је оверен пред јавним бележником у Зајечару под бр. О-.-2016 дана 29.02.2016. године. Чланом 1. уговора је констатовано да су уговарачи ванбрачни другови и да је то основни мотив закључења уговора, а чланом 2. је уговорено да се давалац издржавања обавезао да за примаоца издржавања обезбеђује исхрану, одећу, да се стара о његовој личној хигијени и хигијени становања, да му обезбеђује и друге свакодневне потребе, да му у случају потребе обезбеди лекарске прегледе и да га у болести и старости негује, након смрти пристојно сахрани и да даје подушја по месним обичајима, док је чланом 3. уговора одређено да прималац издржавања даваоцу издржавања након своје смрти за сав труд, рад и давања оставља у својину непокретну имовину ближе описану у уговору. Пок. ВВ је био покретан и доброг здравља, а погинуо је дана ...2017. године приликом превртања трактора. Ванбрачна заједница тужене и сада пок. ВВ је трајала од 1995. године, при чему је по њиховом договору, сада пок. ВВ преко лета боравио у селу ..., где је садио башту, а преко зиме код тужене у Заједница живота овим уговором није била уговорена. Тужена је пок. ВВ прала веш, кувала храну и исту слала у село када је тамо боравио. Након погибије пок. ВВ је сахранио његов син, овде тужилац а не тужена, пошто није била обавештена, већ је сазнала после његове сахране дана ...2017. године. После сахране тужена је дала све парастосе пок. ВВ и то је радила у својој кући, након чега би ишла на гробље у

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

У конкретном случају, тужилац је свој захтев за раскид уговора о доживотном издржавању засновао на тврдњи да тужена није испуњавала обавезе из уговора о доживотном издржавању, није бринула о пок. ВВ, није куповала лекове, спремала храну и прала веш, те да није сахранила сада пок. ВВ и давала подушја.

Закон о наслеђивању („Службени гласник РС“, број 46/95 са изменама и допунама) у члану 194. став 1. прописује да се уговором о доживотном издржавању обавезује прималац издржавања да се после његове смрти на даваоца издржавања пренесе својина тачно одређене ствари или каква друга права, а давалац издржавања се обавезује да га као накнаду за то издржава и да брине о њему до краја његовог живота

и да га после смрти сахрани, док је ставом 3. истог члана прописано да ако што друго није уговорено обавеза издржавања нарочито обухвата обезбеђивање становања, хране, одеће и обуће, одговарајућу негу у болести и старости, трошкове лечења и давања за свакодневне уобичајене потребе.

Уговор о доживотном издржавању је теретни правни посао, тако да без обзира што Закон о наслеђивању не прописује изричито да раскид уговора због неиспуњења обавезе могу да траже наследници примаоца издржавања, ово овлашћење законских наследника произилази из члана 124. Закона о облигационим односима, јер овај уговор има имовинскоправно дејство на законске наследнике који би у случају раскида имали право на наслеђивање имовине која је била предмет располагања уговором о доживотном издржавању.

По оцени Врховног касационог суда, оспореним уговором о доживотном издржавању уговорне стране су јасно дефинисале обавезе тужене као даваоца издржавања и спорни уговор садржи обавезе уобичајене за ову врсту уговора, односно обавезу тужене да примаоцу издржавања обезбеди храну, одећу, да се стара о његовој личној хигијени и хигијени становања, да му обезбеђује и друге свакодневне потребе, да му у случају потребе обезбеди лекарске прегледе, да га у болести и старости негује, након смрти пристојно сахрани и да подушја по месним обичајима. Имајући у виду чињеницу, да су сада пок. ВВ и тужена живели преко 20 година у ванбрачној заједници на начин како су се договорили, и то да пок. ВВ преко зиме борави код тужене а преко лета у селу где је садио башту, те да је тужена њему прала веш, кувала храну и исту слала у село кад је тамо боравио, тужена је такве своје уговорне обавезе извршавала. Обавезу сахране сада пок. ВВ није својом кривицом избегла, већ је тужилац није обавестио о његовој погибији за време док је боравио у селу. Заједница живота овим уговором није била уговорена, и то што тужена није долазила у село са сада пок. ВВ није од значаја за оцењивање да ли је испуњавала своје уговорне обавезе или не, што је правилно закључио другостепени суд. Осим тога, постојање ванбрачне заједнице која је трајала преко 20 година је констатовано самим уговором, из чега произилази жеља сада пок. ВВ да тужену, као ванбрачну супругу, обезбеди али да обезбеди и себе, нарочито у старости када су му чување, издржавање и пажња најпотребнији.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић